

Załącznik nr 1  
do uchwały Nr 356/18  
Rady Gminy Celestynów  
z dnia 28 lutego 2018 roku

## **Analiza i ocena raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Celestynowie**

### 1. Przekazanie dokumentu

*Zgodnie z art. 53 a ustawy o działalności leczniczej z dnia 15 kwietnia 2011 roku (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 160) w terminie do dnia 31 maja każdego roku kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej sporządza i przekazuje podmiotowi tworzącemu raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.*

Pismem z dnia 30 maja 2017 roku raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2016 rok wraz z prognozą na lata 2017-2019 został przekazany Wójtowi Gminy. Do Rady Gminy Celestynów jako podmiotu tworzącego raport wraz z projektem uchwały został przekazany w dniu 11 grudnia 2017 roku.

### 2. Zgodność formalna z wymogami ustawy o działalności leczniczej

*Raport zgodnie z art. 53a ust. 2 powinien być przygotowywany na podstawie sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i zawierać w szczególności:*

- analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy,*
- prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń;*
- informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej.*

Przedłożony raport zawiera analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy (2016), sporządzoną na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku (Dz. U. z 2017 r. poz. 832) w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Prognoza ekonomiczno-finansowa na lata 2017 – 2019 zawiera wyłącznie projekty planów finansowych na lata 2017-2019. Samodzielne obliczenie wskaźników ekonomiczno-finansowych oraz przypisanie im punktowej oceny nie jest możliwe ze względu na niewystarczający opis przyjętych założeń.

Przedłożony raport zawiera również informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową Zakładu.

### 3. Omówienie wskaźników ekonomiczno-finansowych na podstawie analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2016 rok

Weryfikacja złożonych przez Dyrektora Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Celestynowie wykazała błędy w wyliczeniach wskaźników wobec czego dokonano własnego wyliczenia wskaźników określonych w Rozporządzeniu.

Rozporządzenie określa cztery grupy wskaźników, na podstawie których należy dokonać oceny ekonomiczno-finansowej jednostki.

**I. Wskaźniki zyskowności** służą do oceny rentowności działania podmiotu, określają zdolność podmiotu do generowania zysków. Podstawą zyskowności jest wynik finansowy, który może być dodatni (zysk) lub ujemny (strata). Dodatnie wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody przewyższają koszty.

| Wskaźniki                                     | Metoda ustalania                              | Przedziały wartości          | Ocena punktowa | Wskaźnik        | Ocena |
|-----------------------------------------------|-----------------------------------------------|------------------------------|----------------|-----------------|-------|
| Wskaźniki zyskowności                         |                                               |                              |                |                 |       |
| Wskaźnik zyskowności netto                    | wynik netto x 100%                            |                              |                |                 |       |
|                                               | przychody netto ze sprzedaży produktów        | poniżej 0,0%                 | 0              | 0,92%           | 3     |
|                                               | + przychody netto ze sprzedaży towarów        | od 0,0% do 2,0%              | 3              |                 |       |
|                                               | i materiałów + pozostałe przychody operacyjne | powyżej 2,0% do 4,0%         | 4              |                 |       |
| + przychody finansowe                         | powyżej 4,0%                                  | 5                            |                |                 |       |
| Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej | wynik z działalności operacyjnej x 100%       |                              |                |                 |       |
|                                               | przychody netto ze sprzedaży produktów        | poniżej 0,0%                 | 0              | 0,53%           | 3     |
|                                               | + przychody netto ze sprzedaży towarów        | od 0,0% do 3,0%              | 3              |                 |       |
|                                               | i materiałów + pozostałe przychody operacyjne | powyżej 3,0% do 5,0%         | 4              |                 |       |
|                                               | powyżej 5,0%                                  | 5                            |                |                 |       |
| Wskaźnik zyskowności aktywów                  | wynik netto x 100%                            |                              |                |                 |       |
|                                               | średni stan aktywów                           | poniżej 0,0%                 | 0              | 1,60%           | 3     |
|                                               |                                               | od 0,0% do 2,0%              | 3              |                 |       |
|                                               |                                               | powyżej 2,0% do 4,0%         | 4              |                 |       |
|                                               | powyżej 4%                                    | 5                            |                |                 |       |
| RAZEM WSKAŹNIKI ZYSKOWNOŚCI                   |                                               | Maksymalna ocena punktowa 15 |                | Uzyskane pkt. 9 |       |

Im większe wartości przyjmuje wskaźnik zyskowności, tym bardziej efektywna jest działalność podmiotu. Należy jednak zauważyć, że celem działalności Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Celestynowie jest zwiększenie użyteczności świadczeń medycznych, czyli maksymalizacja dostępności i jakości realizowanych usług, a nie jest nim maksymalizacja zysku. W związku z powyższym działania podmiotu powinny zmierzać do bilansowania prowadzonej działalności.

W przypadku Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Celestynowie wskaźniki zyskowności są powyżej 0%, co oznacza, że Zakład osiągnął w 2016 roku dodatni wynik finansowy.

Maksymalna ocena punktowa określona w Rozporządzeniu wynosi 15 punktów, wynik Zakładu to 9 punktów.

**II. Wskaźniki płynności** mierzą zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Są one wykorzystywane w analizie zdolności podmiotu do terminowego regulowania zobowiązań. Płynność finansowa podmiotu jest oceniana na podstawie relacji aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych.

Jeżeli poziom wskaźników płynności obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań.

W przypadku gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym, gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi, takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe.

| Wskaźniki                   | Metoda ustalania                                                                                                                                                          | Przedziały wartości                                                                                                                         | Ocena punktowa          | Wskaźnik      | Ocena |
|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|---------------|-------|
| Wskaźniki płynności         |                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                             |                         |               |       |
| Wskaźnik bieżącej płynności | aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne)          | poniżej 0,60<br>od 0,60 do 1,00<br>powyżej 1,00 do 1,50<br>powyżej 1,50 do 3,00<br>powyżej 3,00 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0 | 0<br>4<br>8<br>12<br>10 | 10,33         | 10    |
|                             | zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe                 |                                                                                                                                             |                         |               |       |
| Wskaźnik szybkiej płynności | aktywa obrotowe – należności krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty powyżej 12 miesięcy – krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (czynne) - zapasy | poniżej 0,50<br>od 0,50 do 1,00<br>powyżej 1,00 do 2,50<br>powyżej 2,50 lub jeżeli zobowiązania krótkoterminowe = 0                         | 0<br>8<br>13<br>10      | 10,11         | 10    |
|                             | zobowiązania krótkoterminowe – zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności powyżej 12 miesięcy + rezerwy na zobowiązania krótkoterminowe                 |                                                                                                                                             |                         |               |       |
| RAZEM WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI   |                                                                                                                                                                           | Maksymalna ocena punktowa 25                                                                                                                |                         | Uzyskane pkt. | 20    |

W przypadku Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Celestynowie wskaźniki płynności wynoszą odpowiednio 10,33 pkt. oraz 10,11 pkt. W Rozporządzeniu największą ocenę punktową można otrzymać w przypadku wskaźnika bieżącej płynności w przedziale powyżej 1,50 do 3,00, w przypadku wskaźnika szybkiej płynności w przedziale powyżej 1,00 do 2,50. Powyżej tej wartości ocena punktowa spada. Tak wysokie wskaźniki oznaczają, że Zakład ma bardzo dobrą zdolność do regulowania zobowiązań krótkoterminowych. Wskaźnik szybkiej płynności określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i środkami pieniężnymi. Należy zastanowić się, czy przy tak wysokim wskaźniku Zakład efektywnie gospodaruje posiadanymi środkami finansowymi.

**III. Wskaźniki efektywności** są miernikiem przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi. W skład tych wskaźników wchodzi: wskaźnik rotacji należności, wskaźnik rotacji zobowiązań.

Optymalna jest sytuacja, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań jest wyższy lub równy wskaźnikowi rotacji należności.

| Wskaźniki                              | Metoda ustalania                                                                           | Przedziały wartości                                          | Ocena punktowa | Wskaźnik     | Ocena |
|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|----------------|--------------|-------|
| Wskaźniki efektywności                 |                                                                                            |                                                              |                |              |       |
| Wskaźnik rotacji należności (w dniach) | Średni stan należności z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)                | poniżej 45 dni                                               | 3              | 29           | 3     |
|                                        | przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów | od 45 dni do 60 dni<br>od 61 dni do 90 dni<br>powyżej 90 dni | 2<br>1<br>0    |              |       |
| Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) | Średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x liczba dni w okresie (365)                | do 60 dni                                                    | 7              | 7            | 7     |
|                                        | przychody netto ze sprzedaży produktów + przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów | od 61 dni do 90 dni<br>powyżej 90 dni                        | 4<br>0         |              |       |
| RAZEM WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI           |                                                                                            | Maksymalna ocena punktowa 10                                 |                | Uzyskane pkt | 10    |

Wskaźnik rotacji należności w dniach określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Informuje, w ciągu ilu dni następuje spłata należności. Wskaźnik ten określa zatem czas zamrożenia środków pieniężnych w należnościach. Im wyższy poziom tego wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściąganiem swoich należności. Wskaźnik rotacji należności w dniach dla Zakładu wynosi 29 dni i uzyskał on maksymalną ocenę – 3 punkty.

Wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach określa czas, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach dla Zakładu wynosi 7 dni, uzyskując ocenę 7 pkt. Biorąc pod uwagę, że średni termin płatności za faktury to 14 – 21 dni Zakład osiągnął bardzo dobry wskaźnik.

#### IV. Wskaźniki zadłużenia

Stabilność finansowa podmiotu zależy w dużym stopniu od poziomu jego zadłużenia. W analizie wskaźnikowej Rozporządzenie wykorzystuje wskaźnik zadłużenia aktywów informujący, jaki jest udział zobowiązań w finansowaniu aktywów przedsiębiorstwa. Drugim wskaźnikiem wykorzystywanym w analizie zadłużenia jest wskaźnik wypłacalności opisujący zdolność podmiotu do spłaty długu.

| Wskaźniki                         | Metoda ustalania                                                                                                                                       | Przedziały wartości                                                                                 | Ocena punktowa         | Wskaźnik                | Ocena |
|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------|-------|
| <b>Wskaźniki zadłużenia</b>       |                                                                                                                                                        |                                                                                                     |                        |                         |       |
| Wskaźnik zadłużenia aktywów %     | $\frac{(\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania})}{\text{aktywa razem}} \times 100\%$ | poniżej 40%<br>od 40% do 60%<br>powyżej 66% do 80%<br>powyżej 80%                                   | 10<br>8<br>3<br>0      | 7,42%                   | 10    |
| Wskaźnik wypłacalności            | $\frac{\text{zobowiązania długoterminowe} + \text{zobowiązania krótkoterminowe} + \text{rezerwy na zobowiązania}}{\text{fundusz własny}}$              | od 0,00 do 0,50<br>od 0,51 do 1,00<br>od 1,01 do 2,00<br>od 2,01 do 4,00<br>powyżej 4 lub poniżej 0 | 10<br>8<br>6<br>4<br>0 | 0,08                    | 10    |
| <b>RAZEM WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA</b> |                                                                                                                                                        | Maksymalna ocena punktowa <b>20</b>                                                                 |                        | Uzyskane pkt. <b>20</b> |       |

Wskaźnik zadłużenia aktywów informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Pokazuje również stopień zabezpieczenia spłaty całości zadłużenia Zakładu jego zasobami majątkowymi. Poziom zadłużenia Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Celestynowie ma istotne znaczenia w przyznawaniu pożyczek, kredytów. Niska wartość tego wskaźnika (7,42%) w przypadku Zakładu świadczy o małym uzależnieniu finansowym podmiotu, gdyż jego aktywa finansowane są w większym stopniu ze źródeł własnych. Pierwszy przedział wartości podany w Rozporządzeniu wynoszący do 40% określa limit stabilnej sytuacji finansowej jednostki. Zakład jest zdecydowanie poniżej tego przedziału, co może sugerować, że zaciągnięcie zobowiązań np. na wydatki inwestycyjne nie będzie miało negatywnego wpływu na wiarygodność finansową podmiotu.

Wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadających na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań. W przypadku Samodzielnego Publicznego

Zakładu Opieki Zdrowotnej w Celestynowie nie ma takiego zagrożenia. Zakład znajduje się w najniższym przedziale wartości i uzyskał maksymalną ocenę 10 punktów.

### Podsumowanie

Tabela podsumowująca wyniki oceny ekonomiczno-finansowej za 2016 rok

| Wskaźniki                                     | Maksymalna ocena wynikająca z Rozporządzenia | Obliczenia dokonane przez Urząd Gminy |           | Obliczenia dokonane przez SP ZOZ |           |
|-----------------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------------------------|-----------|----------------------------------|-----------|
|                                               |                                              | Wskaźnik                              | Ocena     | Wskaźnik                         | Ocena     |
| Wskaźnik zyskowności netto                    | 5                                            | 0,92%                                 | 3         | 0,09                             | 0         |
| Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej | 5                                            | 0,53%                                 | 3         | 0,005                            | 0         |
| Wskaźnik zyskowności aktywów                  | 5                                            | 1,60%                                 | 3         | 0,016                            | 3         |
| Wskaźnik bieżącej płynności                   | 12                                           | 10,33                                 | 10        | 10,33                            | 10        |
| Wskaźnik szybkiej płynności                   | 13                                           | 10,11                                 | 10        | 10,11                            | 10        |
| Wskaźnik rotacji należności (w dniach)        | 3                                            | 29                                    | 3         | 28,48 (24,48)                    | 3         |
| Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)        | 7                                            | 7                                     | 7         | 7,01                             | 7         |
| Wskaźnik zadłużenia aktywów %                 | 10                                           | 7,42%                                 | 10        | 0,07                             | 10        |
| Wskaźnik wypłacalności                        | 10                                           | 0,08                                  | 10        | 0,08                             | 10        |
| <b>Łączna wartość punktów</b>                 | <b>70</b>                                    |                                       | <b>59</b> |                                  | <b>53</b> |

Maksymalna ocena punktowa wskaźników ekonomiczno-finansowych wynikająca z Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku (Dz. U. z 2017 r. poz. 832) w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej wynosi 70. Łączna ocena punktowa za 2016 rok uzyskana przez Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Celestynowie wynosi 59, co stanowi 84% maksymalnej liczby punktów i świadczy o stabilnej sytuacji ekonomiczno-finansowej jednostki

Niestety nie można dokonać analizy prognozy wskaźników na kolejne trzy lata, gdyż podmiot nie przedstawił prognozy wskaźników ekonomiczno-finansowych na lata 2017-2019, jak również nie dostarczył danych źródłowych umożliwiających wyliczenie tych wskaźników.

Niepokojącym jest fakt, że w raporcie finansowym w prognozie finansowej na lata 2017-2019 wskazano, że Zakład w swojej działalności bieżącej będzie ponosił straty, chociaż w chwili obecnej uzyskuje dodatni wynik finansowy z prowadzonej działalności.

Zakład planuje przeznaczenie środków finansowych na zakup środków trwałych oraz modernizację i odnowienie pomieszczeń lokali w budynkach użytkowanych przez podmiot

bez analizy korzyści, jakie mogą przynieść dokonane zakupy i prace inwestycyjne. Czy przyczynią się one do rozwoju jednostki, do polepszenia standardów działania, a co za tym idzie zwiększenia kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Analiza wskaźników ekonomiczno-finansowych za 2016 rok pokazuje, że sytuacja finansowa Zakładu jest dobra. Ośrodek Zdrowia ma potencjał do podnoszenia jakości świadczonych usług. Jednakże dobra sytuacja finansowa nie przenosi się na dobre standardy leczenia. Ośrodek Zdrowia nie rozwija działalności, nie zwiększa użyteczności świadczeń medycznych, rozumianej jako maksymalizacja rozmiarów (poszerzenie oferty) i jakości realizowanych usług.

Widoczne są problemy w dostępności świadczeń medycznych zarówno podstawowej opieki zdrowotnej jak i specjalistycznych usług. Powinny zostać wprowadzone takie działania, żeby dobre wskaźniki ekonomiczno-finansowe przełożyły się na poprawę dostępności lekarzy, standardów leczenia w Samodzielnym Publicznym Zakładzie opieki Zdrowotnej w Celestynowie.